

HITEL A BÍRÓSÁGON

Bíró Úr! Tiltakozom...

Kivonat

Az alábbiakban egy a drámapedagógia módszerének, a bírósági tárgyalásnak a részletes kidolgozását taglalom, egy konkrét példára vetített tervvel, amely a földrajz témakörében dolgoz fel egy mindennapi témát, a hitelfelvételt. Ezzel egy élményszerű képzetet adhatunk át diákjainknak, és alakíthatunk ki bennük

Gaál Bence

osztatlan tanárképzés földrajz-informatika szakos hallgató
2016 március

Drámapedagógiai módszerek a földrajz keretein belül: A tárgyalás

Az elképzelés ismertetése

- Témakör: Pénzügyi alapismeretek.
- Téma: Hitelfelvétel.
- Megvalósítás: Bírósági tárgyalás (esküdszékes).
- Vád: Többrendbeli Btk. 381. § Uzsora-bűncselekmény.
- Évfolyam: 10. osztály.
- Helyszín: Osztályterem.
- Időpont: A diákokkal előre egyeztetett, legalább 2 héttel előre kiadva a feladatokat.

Megjegyzés: Azért az esküdszékes tárgyalást választottam annak ellenére, hogy ez a fajta inkább Amerikában és az Angolszász országokban/volt gyarmatokon elterjedt, mert erre a típusra látják a gyerekek a legtöbb példát filmek keretein belül, legyen szó sorozatról vagy egész estés filmről, melyben tárgyalás szerepel. Természetesen, autentikusabb lenne, ha magyarországi tárgyalás menetét vizsgálnánk, azonban itt nem a jogi rendszer megtanítása a feladatunk, hanem az, hogy az adott pénzügyi ismereteket egy, a diákok számára élvezhető, és izgalmas, számukra csak médiában látott módon adjuk át, valamint olyan körülményt teremthessünk, hogy átéljék, és a saját bőrükön megtapasztalják a szituációt. Továbbá, az esküdszék alkalmazása a szereplők körét is jóval bővíti.

A tárgyalás szereplői

1. Vádlott:

- a. Hitel (Hitelfelvétel): 1 tanuló

2. Vádemelő:

- a. Ügyészség: 1 tanuló

3. Védelem

- a. 1 tanuló.

4. Jegyzőkönyvvezető:

- a. 2 tanuló (Hitelesség szempontjából ketten vezetik párhuzamosan a jegyzőkönyvet)

5. Tanúk:

- a. 2-2 tanuló a vád, és a védelem oldalán is.

i. Vádemelő tanúi:

1. *Elárverezett autó, amit hitelre vett egy család, és nagyon szerette azt, csak nem tudták törleszteni.*
2. *Hajléktalanná vált magánvállalkozó. (Érzékenyítési szempontból a hajléktalanná válás fontos lehet pedagógiai szempontból, még ha nem is kapcsolódik szorosan a földrajzhoz).*

ii. Vádlott tanúi:

1. *Hitelekkel foglalkozó banki munkatárs, aki minden hitelkötés után prémiumot kap.*
2. *Diákhitelt felvevő diák, aki a tanulmányainak elvégzését a hitelnek köszönheti.*

6. Bíró

- a. 1 tanuló, aki kimondja majd az ítéletet.
- 7. Esküdtszék**
  - a. 8-10 tanuló, akik eldöntik, hogy a vádlott bűnös-e vagy nem.
- 8. Sajtómunkatársak**
  - a. fotók készítése, majd ebből egy rövid bejegyzéssel, egy album létrehozása.
- 9. Biztonsági őr**

Megjegyzések: Az esküdtszék tagjainak legalább 6-8 embernek (attól függően, hogy hány tanuló alkotja az esküdtszéket) egyet kell értenie a vádlott bűnösségében, addig nem hozható meg a hivatalos ítélet.

Előzetes tennivalók

Fontos, ha ilyen módon akarunk órát tartani, nem lehet az ismeretátadás helyett alkalmazni ezt a módszert. Tökéletes viszont arra, hogy a diákok már meglévő ismereteit mélyítsük el ezáltal. Tehát a bírósági tárgyalást meg kell előznie a valós ismeretátadásnak, és csak a következő, vagy inkább az azutáni órán szervezhetünk ilyen drámapedagógiai szituációt, mivel megfelelő időt kell hagyni a felkészülésre is.

A diákokkal folyamatosan kapcsolatban kell lenni a feladat természetéből adódóan, ezért hozunk létre egy közösségi oldalon (pl. a Facebook-on) egy csoportot. Az órán megbeszélte, előzetesen egyeztetett szerepköröknek az összefoglalóit és feladatait pedig tegyük ki ide egy megjegyzés vagy Word dokumentum feltöltésével. További ötlet a kollaboratív munka és az IKT használatának kiaknázására, a szavazás létrehozása a közösségi oldalon, ahol a leggyorsabbak bejelölik, hogy ki milyen szerepben akar részt venni a tárgyaláson.

A feladat sikeressége tekintetében, tanárként folyamatosan válaszolnunk kell az esetleges felmerülő kérdésekre, valamint biztosítanunk kell megfelelő forrásokat, főleg a vád és a védelem részére, hogy tüzetesen beleáshassák magukat a témába. Fontos, hogy hívjuk fel a tanúk figyelmét is arra, hogy az adott szerepnek nézzenek utána, hogy megfelelő hitelességgel adhassák elő a „tapasztalataikat”.

Tovább növelve a határfokot és a tárgyalás hitelességét, akár filmes példákat is hozhatunk diákjaink számára.

Mivel az időt tekintve meg van kötve a kezünk fontos a megfelelő időbeosztás is.

- **Bíró bejövetele, vádlott adatainak és a vád ismertetése**
    - 2 perc
  - **Vádirat ismertetése**
    - 2 perc
  - **Védőbeszéd**
    - 2 perc
  - **Tanúk kikérdezése az ügyész és a védelem kérdései által**
    - 4 perc tanúként, tehát képviselőként 2 perc jut egy emberre
  - **Vádlott beszéde**
    - 3 perc
  - **Kérdések a vádlotthoz, az ügyész és a saját védője által**
    - 2-2 kérdés... max 4 perc
  - **Utolsó szó joga**
-

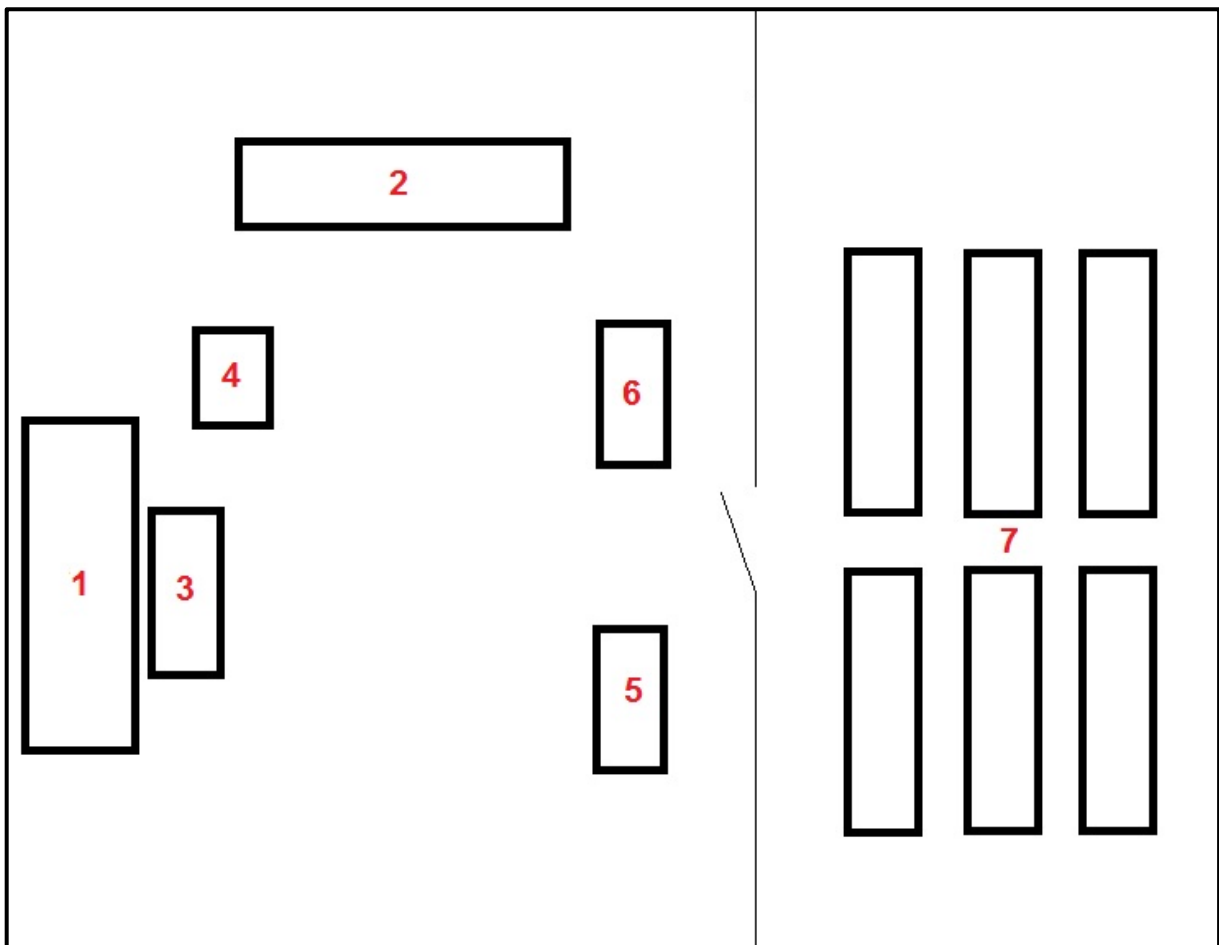
- 2 perc
- **Esküdtszéki tanácskozás**
  - 6 perc
- **Bíró ítéletkimondás**
  - 2 perc
- **Kivonulás**
  - 1 perc körülbelül

Számolva azzal, hogy amíg kimennek a tanúk padjához a szereplők, ki és bevonul az esküdtszék, és egyéb ilyen dolgokkal, a szigorú beosztáson felül maradt még 5 perc, amit erre tudunk kihasználni.

További fontos elem a tárgyalások tekintetében, az a vádirat elkészítése, és hitelessége, valamint, hogy a tanúk, és azok profiljai ismertek legyenek, a védelem és a vád számára egyformán. Ezt legalább, egy hétre előre készítsék el a diákok, és töltsék fel a Facebook csoportba. A vádiratot a bírónak is kézhez kell kapnia, hogy bűnösség esetén a büntetés mértékét meghatározhasa.

Az idő szűkössége híján a terem berendezésére a szünetben kerül sor, melyet a diákokra bízhatunk, azonban ha segítünk nekik az a leoptimálisabb eset. Nagyon fontos, hogy az egész feladat során mi vagyunk a koordinátorok, és mindenben segíteni kell a diákokat, mint fentebb már említettem.

A tárgyalóterem felépítése

1. Bíró / 2. Esküdtszék / 3. Jegyzőkönyvvezető / 4. Tanúk padja / 5. Vád / 6. Védelem / 7. újságírók és tanúk (első sor)

Kiosztandó mellékletek

- Szereposztás (Tanulókat- Konkrét nevekkal helyettesítve).
- Az időbeosztást kinyomtatva kiadni.
- Ülésrend.

Esetlegesen, a vádiratot tartalmazó dokumentum kiküldése, de ez amúgy is elérhető az online felületen, valamint elhangzik a tárgyaláson is.

A lebonyolítás menete

1. A Vádlott biztonsági őr kíséretében és az Ügyészség képviselői elfoglalják helyüket, a tanúkkal és az újságírókkal egy időben.
2. Bíró megérkezik, a teremben mindenki feláll, majd a jegyzőkönyvvezetőkkel együtt elfoglalja helyét.
3. Vádlott adatainak egyeztetése.
4. Vád ismertetése.
5. A vádló tanúinak meghallgatása és kikérdezése (vád és védelem felől egyaránt).
6. A Hítel védőügyvédjének beszéde.
7. A vádlott beszéde és az ügyvédek által feltett kérdésekre való válaszolás.
8. A vádlott tanúinak meghallgatása és kikérdezése (vád és védelem felől egyaránt).
9. Az utolsó szó joga.
10. Esküdtszék félrevonulása.
11. Ítélet kihirdetése (bűnösség esetén, bírói ítélet a büntetés mértékéről).
12. Bűnösség esetén a biztonsági őr elvezeti a vádlottat.

Értékelés

A hatékonyság érdekében, mindenkivel írathatunk egy rövid kis önreflexiót (5-10 mondat), vagy akár egy blogbejegyzést vagy kommentet. Ez segít abban, hogy az adott témakör még jobban rögzüljön a diákokban, és gondolkodjanak róla otthon önállóan is a feladat elvégzése után. Én szorgalmazom azt is, hogy a tanár is készítsen bejegyzést, hogy ő hogyan látta a dolgot, valamint élő kommunikációban is lehet időt szánni a tárgyalás értékelésére.

A tárgyalásos módszer több szempontból is jó. Fejleszti a gyermekek kommunikációs képességét, a tanúk profiljai alapján készített érvek pedig egy vitahelyzetben való érvelést segítik. Fontos még az improvizációs készség is, ami nagy szerepet kap abban, hogy egy kérdésre hogyan reagálnak a diákok úgy, hogy az talán váratlanul éri őket, és szem előtt tartásuk a saját maguk által képviselt dolgot, és megfeleljenek a válaszukat tekintve annak. Az esküdtszék szerepeltetése fontos volt még a tömeg előtti szereplés, és kiállítás szempontjából is. Ez a gyakorlat ezeket mind erősíti, és átélhetővé teszi a gyerekek számára egy tárgyalás történéseit. A tanúk profiljai, és az egyes szituációk pedig érzékeltetik a pénzügyi kérdésekben hozott döntések felelősségének fontosságát. Rá kell ébresztenünk őket, hogy igenis fontos következményei vannak egy hitelfelvételnek, valamint hatalmas felelősséggel, és nem egyszer rizikóval járnak. A tanúk profiljai, és azok kivetítése pedig megfelelő érzékenyítéssel szolgálhatnak a diákok számára.

A legfontosabb azonban a visszajelzések hangsúlyossága és az, hogy hogyan érezték magukat, és szeretnék-e még több ilyen órát, ugyanis ha szeretik, és örömmel csinálják nagyszerű módszer a drámapedagógia, és rengeteg formája van, melyből a tárgyalás csak egy kicsi, ám hatásos rész.
